

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie: „Plan działania na rzecz strategii morskiej w obszarze Oceanu Atlantyckiego – realizacja inteligentnego i zrównoważonego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu”

COM(2013) 279 final

(2013/C 341/18)

Sprawozdawca: **Luis Miguel PARIZA CASTAÑOS**

Dnia 3 lipca 2013 r. Komisja, działając na podstawie art. 304 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, postanowiła zasięgnąć opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie:

„Plan działania na rzecz strategii morskiej w obszarze Oceanu Atlantyckiego – realizacja inteligentnego i zrównoważonego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu”

COM(2013) 279 final.

Sekcja ds. Rolnictwa, Rozwoju Wsi i Ochrony Środowiska, której powierzono przygotowanie prac Komitetu w tej sprawie, przyjęła swoją opinię 3 września 2013 r.

Na 492. sesji plenarnej w dniach 18–19 września 2013 r. (posiedzenie z 18 września) Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny stosunkiem głosów 184 do 3 – 8 osób wstrzymało się od głosu – przyjął następującą opinię:

1. Wnioski i zalecenia

1.1 EKES popiera plan działania na rzecz strategii morskiej w obszarze Oceanu Atlantyckiego, który określa priorytety badawcze i inwestycyjne w tym regionie i wnosi dużą europejską wartość dodaną, przyczyniając się do niebieskiego wzrostu w ramach strategii „Europa 2020”. W tych ramach strategicznych będzie się rozwijać współpraca między władzami oraz podmiotami społeczno-gospodarczymi regionów położonych nad Oceanem Atlantyckim w pięciu państwach członkowskich: Irlandii, Zjednoczonego Królestwa, Francji, Hiszpanii i Portugalii.

1.2 Komitet wyraża jednak ubolewanie, że proponowane podejście ogranicza się do strategii na rzecz basenu morskiego, i proponuje, by było ono pierwszym krokiem na drodze do wdrożenia strategii makroregionalnej, która obejmowałaby filar terytorialny i jego powiązanie z celami polityki spójności. Podejście powinno być ambitniejsze, tak by przed 2017 r. – kiedy przewiduje się sporządzenie oceny śródkresowej – zostało przekształcone w strategię makroregionalną, uwzględniającą doświadczenia regionów położonych nad Morzem Bałtyckim i Dunajem.

1.3 Komitet wyraża ubolewanie, że planowi działania nie towarzyszy odpowiedni system zarządzania, lecz jedynie słaby mechanizm wdrożeniowy. Już we wcześniejszej opinii⁽¹⁾ EKES zaproponował system wielopoziomowego sprawowania rządów, który gwarantuje udział wszystkich podmiotów dzięki podejściu oddolnemu oraz umożliwia władzom lokalnym i regionalnym, sektorowi prywatnemu i społeczeństwu obywatelskiemu wsparcie działalności, a także podzielenie się bezpośrednią wiedzą na temat obszaru lokalnego.

1.4 EKES wyraża ubolewanie, że Komisja zakończyła działalność forum atlantyckiego po przyjęciu planu działania.

Proponuje, by podtrzymując działalność forum do 2020 r., jednocześnie organizowano okresowo konferencje zainteresowanych stron w celu wsparcia działań i programów należących do strategii, oceny ich wdrażania i zmobilizowania wszystkich podmiotów politycznych, gospodarczych i społecznych w regionach leżących nad Oceanem Atlantyckim.

1.5 Istotne jest utrzymanie silnego zaangażowania politycznego ze strony instytucji europejskich i państw członkowskich, a także faktyczny udział wszystkich zainteresowanych stron: władz lokalnych i regionalnych, podmiotów gospodarczych i społecznych oraz społeczeństwa obywatelskiego. Doświadczenia grupy zarządzającej i grupy sterującej zebrane podczas forum atlantyckiego umożliwiły udział instytucji europejskich, państw członkowskich, regionów i społeczeństwa obywatelskiego. Komisja musi dysponować niezbędnymi zasobami ludzkimi i materialnymi.

2. Kontekst

2.1 Po wdrożeniu strategii makroregionalnych w regionie Morza Bałtyckiego i Dunaju podjęto różnorakie inicjatywy w celu przyjęcia podobnego podejścia dla regionów leżących nad Oceanem Atlantyckim. Rada uprawniała Komisję do opracowania strategii morskiej w obszarze Oceanu Atlantyckiego i dnia 21 listopada 2011 r. Komisja opublikowała komunikat w tej sprawie⁽²⁾.

2.2 Również Parlament Europejski przyjął w 2011 r. rezolucję w sprawie strategii polityki spójności UE dla obszaru Oceanu Atlantyckiego. EKES przyjął opinię w dniu 24 maja 2012 r.⁽³⁾, a KR – 10 października 2012 r.⁽⁴⁾ Parlament, EKES i KR pozytywnie oceniły wniosek Komisji, lecz uznały, że

⁽²⁾ COM(2011) 782 final.

⁽³⁾ Dz.U. C 229 z 31.7.2012, s. 24.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 391 z 18.12.2012, s. 1.

⁽¹⁾ Dz.U. C 229 z 31.7.2012, s. 24.

konieczne jest przyjęcie szerszego podejścia, które w pełni uwzględniłoby wymiar terytorialny i ustanawiałoby jasne powiązania między obszarami morskimi i lądowymi. Komitet zaproponował ambitniejsze podejście: strategię makroregionalną, która wraz z filarem morskim obejmowałaby filar terytorialny, uwzględniając doświadczenia regionów położonych nad Morzem Bałtyckim i w regionie Dunaju.

2.3 Komisja, PE, EKES i KR wraz z pięcioma państwami członkowskimi współpracowały nad stworzeniem forum atlantyckiego w celu opracowania planu działania. Forum umożliwiło udział państwom członkowskim, Parlamentowi, EKES-owi, KR-owi, władzom lokalnym i regionalnym, społeczeństwu obywatelskiemu i wszystkim zainteresowanym stronom. Zorganizowano pięć posiedzeń w: miastach Horta, Brest, Bilbao, Cardiff i Cork. Utworzono grupę zarządzającą forum atlantyckim, której członkami zostały instytucje UE oraz pięć państw członkowskich, a także grupę sterującą. Zaangażowanie EKES-u ułatwiło udział w wydarzeniach organizowanych przez forum społeczeństwu obywatelskiemu regionów leżących nad Oceanem Atlantyckim, Transnarodowej Sieci Atlantyckiej Rad Społeczno-Gospodarczych (RTA) oraz podmiotom gospodarczym i społecznym.

2.4 W opinii EKES-u zasugerowano, by cele obszaru Oceanu Atlantyckiego wpisywały się w filary tematyczne strategii „Europa 2020”, by forum atlantyckie nie zostało rozwiązane po opracowaniu planu działania i by przewyżczono ograniczenia związane z trzema „nie” (nie dla uregulowań prawnych, konkretnych funduszy i struktur administracyjnych), a także zaproponowano wielopoziomowy system sprawowania rządów.

3. Komunikat Komisji: plan działania

3.1 W planie działania przedstawiono strategię morską w obszarze Oceanu Atlantyckiego (COM(2011) 782) oraz określono priorytety inwestycyjne i badawcze, które umożliwiają wsparcie niebieskiego wzrostu w obszarze Oceanu Atlantyckiego, przyczyniając się do trwałego wzrostu stref przybrzeżnych, a także chroniąc dobry stan środowiskowy i ekologiczny ekosystemu atlantyckiego.

3.2 Na forum atlantyckim państwa członkowskie, instytucje europejskie, władze lokalne i regionalne, a także społeczeństwo obywatelskie zastanawiały się nad sposobem, w jaki trzeba stawić czoła pięciu wyzwaniom atlantyckim wskazanym w strategii. Zorganizowano też pięć seminariów tematycznych oraz konsultacje przez internet.

3.3 Uwzględniając debatę prowadzoną z państwami członkowskimi i reakcję forum atlantyckiego, Komisja opracowała plan działania obejmujący różne obszary priorytetowe, których celem jest ożywienie niebieskiego wzrostu i przyczynienie się do zrównoważonego rozwoju obszaru Oceanu Atlantyckiego.

3.4 Ramy czasowe są powiązane ze wspólnymi ramami strategicznymi funduszy strukturalnych i funduszy inwestycyjnych.

Plan działania oparty jest na trzech filarach działania: realizacji odpowiednio ukierunkowanych inwestycji, zwiększeniu możliwości badawczych oraz poprawie umiejętności i kwalifikacji.

3.5 Plan działania obejmuje cztery priorytety:

3.5.1 propagowanie przedsiębiorczości i innowacji: wymiana wiedzy między instytucjami szkolnictwa wyższego, przedsiębiorstwami i ośrodkami badawczymi, zwiększanie konkurencyjności i potencjału innowacyjnego gospodarki morskiej, a także dostosowanie i dywersyfikacja działalności gospodarczej poprzez propagowanie potencjału obszaru Oceanu Atlantyckiego;

3.5.2 ochrona, zachowanie i rozwijanie potencjału środowiska morskiego i przybrzeżnego: poprawa bezpieczeństwa morskiego i ochrony na morzu, badania i ochrona wód morskich i stref przybrzeżnych, zrównoważone zarządzanie zasobami morskimi, wykorzystanie potencjału energii odnawialnej środowiska morskiego i przybrzeżnego;

3.5.3 poprawa dostępności i wzajemne powiązania poprzez propagowanie współpracy między portami;

3.5.4 stworzenie zrównoważonego modelu rozwoju regionalnego sprzyjającego włączeniu społecznemu: wspieranie lepszej znajomości wyzwań społecznych w regionie oraz zachowanie i propagowanie atlantyckiego dziedzictwa kulturowego.

3.6 Ramy czasowe planu działania umożliwią państwom członkowskim uwzględnienie ich priorytetów w układach o stowarzyszeniu negocjowanych w 2013 r. na lata 2014–2020. By określić priorytetowe dziedziny, w układach należy wziąć pod uwagę strategię w obszarze Oceanu Atlantyckiego. Finansowanie z funduszy objętych zakresem wspólnych ram strategicznych (EFRR, EFS, EFRROW i EFMR) zostanie skoordynowane z innymi źródłami finansowania.

3.7 Plan działania ukierunkuje Komisję na fundusze, którymi zarządza bezpośrednio, takie jak Horyzont 2020, LIFE+, COSME oraz Europejski Fundusz Morski i Rybacki.

3.8 Inwestycje publiczne będą sprzyjać prywatnym inicjatywom w zakresie przedsiębiorczości. Europejski Bank Inwestycyjny jest również skłonny wykorzystać swe instrumenty finansowe i kompetencje, by wesprzeć realizację planu działania.

3.9 Wspierane będzie opracowywanie wspólnych projektów dla pięciu państw członkowskich, na przykład za pośrednictwem programu „Horyzont 2020”, europejskiej współpracy terytorialnej finansującej EFRR, programu Erasmus i innych programów europejskich.

3.10 Komisja proponuje ustanowienie mechanizmu wdrożeniowego, który sprzyjałby udziałowi podmiotów krajowych, regionalnych i lokalnych, i umożliwiałby monitorowanie poczynionych postępów z uwzględnieniem wniosków płynących z forum atlantyckiego.

3.11 Mechanizm wdrożeniowy będzie sprzyjać zaangażowaniu politycznemu i nadzorowi, uczestnictwu sektora prywatnego oraz ocenie. Będzie prosty i oparty na innych strategiach. Mechanizm powinien zostać określony w porozumieniu z państwami członkowskimi i zainteresowanymi stronami do końca 2013 r. Może stanowić wytyczne dla pomysłodawców projektów oraz służyć za ogniwo współpracy z organami zarządzającymi programami finansowymi, a także ułatwiać współpracę w obszarze Oceanu Atlantyckiego.

3.12 Komisja będzie współpracować z państwami członkowskimi nad opracowaniem metody monitorowania. Przewiduje się przegląd śródkokresowy wdrażania przed końcem 2017 r., któremu towarzyszyć będzie niezależna ocena.

3.13 Komisja i państwa członkowskie będą również dążyć do tego, by w realizacji strategii udział wzięli członkowie międzynarodowi z Ameryki i Afryki.

4. Uwagi ogólne do planu działania: strategia w obszarze Oceanu Atlantyckiego to strategia na rzecz basenu morskiego

4.1 EKES wyraził poparcie dla zintegrowanej polityki morskiej w innych opiniach. Od czasu wydania niebieskiej księgi w sprawie zintegrowanej polityki morskiej wprowadzono nową formę realizacji polityki związanej z morzem za pośrednictwem wspólnych instrumentów horyzontalnych, a także zainicjowano podejście na rzecz wzrostu sektorów morskich.

4.2 Zintegrowana polityka morska uwypukliła wartość wymiaru morskiego UE i położyła podwaliny pod rozwój gospodarczy mórz i ich zrównoważoną eksploatację za pomocą zintegrowanego podejścia międzysektorowego.

4.3 Kolejnym impulsem do przyjęcia nowego podejścia do kwestii morskich była inicjatywa „Niebieski wzrost” przedstawiona w komunikacie pt. „*Niebieski wzrost – szanse dla zrównoważonego wzrostu w sektorach morskich*” (COM(2012) 494 final), która podkreśla istotny wkład niebieskiej gospodarki we wzrost gospodarczy i tworzenie miejsc pracy w Europie. Niebieska gospodarka jest morskim filarem strategii „Europa 2020”.

4.4 W swej opinii w sprawie niebieskiego wzrostu ⁽⁵⁾ EKES podkreślił, że wspomniane podejście jest „logicznym i koniecznym następstwem działań prowadzonych w celu wdrożenia zintegrowanej polityki morskiej w Unii Europejskiej”.

4.5 Plan działania to nowy krok, który pomoże morskim regionom leżącym nad Oceanem Atlantyckim wykorzystać możliwości wzrostu gospodarczego i tworzenia miejsc pracy. Strategia w obszarze Oceanu Atlantyckiego i jej plan działania

zakładają realizację zintegrowanej polityki morskiej oraz inicjatywy „Niebieski wzrost” z uwzględnieniem specyfiki basenu Oceanu Atlantyckiego.

4.6 Dzięki strategiom na rzecz basenu morskiego wsparcie dla działalności morskiej opiera się na różnorodnych sytuacjach każdego z basenów, co przyczyni się do lepszego dostosowania strategii do możliwości Oceanu Atlantyckiego. Wymaga to współpracy podmiotów na szczeblu międzysektorowym, transgranicznym i transnarodowym.

4.7 EKES popiera fakt, że plan działania jest ukierunkowany nie tylko na powstające sektory, lecz również na sektory tradycyjne, takie jak rybołówstwo lub transport morski, które rozpatruje się na nowych podstawach, by zwiększyć ich konkurencyjność i ograniczyć wpływ na środowisko. Jeżeli będzie się w nich wprowadzać innowacyjne technologie i procesy, będą one nadal tworzyć wzrost i zatrudnienie na wybrzeżu atlantyckim.

4.8 EKES popiera propozycję Komisji, która uważa, że pierwszoplanowe znaczenie mają działania ukierunkowane na badania środowiska morskiego, lecz opowiada się za tym, by priorytet nadano również działaniom mającym na celu poprawę zdolności i możliwości sektorów przemysłowych, które uczestniczą bezpośrednio w tworzeniu miejsc pracy oraz wzrostu gospodarczego.

4.9 Wsparcie konkurencyjności MŚP nie powinno ograniczać się do sektorów turystyki, rolnictwa i rybołówstwa, lecz obejmować również wszystkie obszary ujęte w planie działania, takie jak przemysł stoczniowy wraz z dobrze rozwiniętym sektorem pomocniczym, działalność portowa, morska energia odnawialna i biotechnologia, które w rzeczywistości mają solidną bazę przedsiębiorczości w różnych regionach położonych nad Oceanem Atlantyckim.

4.10 Komitet uważa, że małe przedsiębiorstwa oraz mikroprzedsiębiorstwa umożliwiają stworzenie dynamiki gospodarczej na najbardziej oddalonych obszarach. Zasadnicze znaczenie ma to, by mogły one również uczestniczyć w działaniach podejmowanych w ramach strategii w obszarze Oceanu Atlantyckiego.

4.11 EKES proponuje osiągnięcie większej równowagi między wymiarem gospodarczym, społecznym i środowiskowym. We wspomnianej opinii w sprawie niebieskiego wzrostu podkreśla się znaczenie czynnika ludzkiego w gospodarce morskiej i sygnalizuje trudne warunki, w których częstokroć są zatrudnieni pracownicy.

4.12 Plan działania musi uwzględniać poprawę warunków pracy i podniesienie standardów socjalnych zawodów związanych z morzem, a także uznanie i zatwierdzenie kwalifikacji zawodowych. W społecznościach zamieszkujących obszary przybrzeżne należy propagować kształcenie i aktualizację umiejętności w celu ułatwienia adaptacji pracowników zarówno do tradycyjnej działalności gospodarczej, jak i do nowych zawodów. Niezbędne jest poprawienie wizerunku i jakości zawodów związanych z morzem, tak by stały się atrakcyjniejsze dla ludzi młodych.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 161 z 6.6.2013, s. 87.

4.13 Rozwój nowych rodzajów działalności gospodarczej musi być zgodny z ochroną środowiska morskiego. W planie działania trzeba nadać większe znaczenie programom badawczym w tej dziedzinie. Badania mające na celu zapobieżenie negatywnemu wpływowi na środowisko morskie zmniejszą niepewność związaną z tymi nowymi rodzajami działalności, na przykład energią wód morskich, modernizacją portów, akwakulturą i turystyką morską. Na podstawie tych badań szybciej będzie można uzyskać zezwolenia.

4.14 EKES uważa, że zrównoważony model rozwoju regionalnego sprzyjający włączeniu społecznemu musi prowadzić do zachowania morskiej kultury atlantyckiej, która jest bardzo silnie związana z tradycyjnym sposobem życia ludności na obszarach przybrzeżnych i która stanowi bardzo istotną część dziedzictwa i tożsamości kulturowej.

4.15 EKES jest zdania, że plan i jego działania priorytetowe trzeba uzupełnić, przyjmując środki legislacyjne, tak by ramy regulacyjne były lepiej ustrukturyzowane i przejrzyste dla sektorów morskich.

4.16 EKES popiera fakt, że strategia obejmuje również kontakty oparte na współpracy z krajami leżącymi po drugiej stronie Oceanu Atlantyckiego. Sądzi, że zasadnicze znaczenie ma realizacja zobowiązań na rzecz współpracy badawczej nie tylko z USA i Kanadą, lecz również z krajami Ameryki i Afryki Środkowej i Południowej.

5. Propozycja EKES-u: przekształcenie strategii na rzecz basenu morskiego w strategię makroregionalną

5.1 Strategia w obszarze Oceanu Atlantyckiego i jej plan działania mają charakter wyłącznie morski, zgodnie z porozumieniem przyjętym przez Radę Ministrów.

5.2 UE wprowadziła strategię makroregionalną, które w przyszłości zostaną wzmocnione w ramach kompetencji przyznanych w Traktacie w celu poprawy spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej.

5.3 EKES uważa, że strategia na rzecz basenu morskiego w obszarze Oceanu Atlantyckiego powinna zdecydowanie obejmować filar terytorialny i jego powiązanie z celami polityki spójności.

5.4 EKES już wypowiedział się w tej sprawie w swej wcześniejszej opinii⁽⁶⁾: „EKES proponuje jednak bardziej ambitne podejście: strategię makroregionalną, która oprócz filara morskiego uwzględniałaby także filar terytorialny i korzystałaby z doświadczeń w regionie Morza Bałtyckiego i Dunaju (...). Wymiar morski obszaru atlantyckiego stwarza wiele wyzwań i szans; przed jakimi stoi ten obszar, lecz z uwagi na kluczowe znaczenie więzi z terytorium EKES proponuje, by obok wymiaru morskiego uwzględniono także wymiar terytorialny. Na terytorium kontynentalnym uporządkowuje się i rozwija tzw. zaplecze (»hinterland«), bez którego nie udałoby się wykorzystać potencjału morskiego. Atlantycka

część kontynentu europejskiego potrzebuje aktywnego i dynamicznego zaplecza, a także synergii, które pozwoliłyby na spójny rozwój całego terytorium”.

5.5 Regiony położone nad Oceanem Atlantyckim powinny rozwijać swe strategie w spójnych ramach polityki morskiej i terytorialnej. Nie można rozwijać działalności portowej w oderwaniu od inwestycji w dziedzinie transportu kolejowego lub drogowego na obszarze lokalnym ani też energii z wód morskich bez powiązania z infrastrukturą przesyłania energii elektrycznej. Niemożliwe jest również utrzymanie wybrzeża i środowiska morskiego bez uwzględnienia systemów uzdatniania wody w miastach i wioskach leżących nad Oceanem Atlantyckim.

5.6 W związku z tym Komitet uważa, że w obszarze Oceanu Atlantyckiego kwestii morskich nie można rozpatrywać bez uwzględnienia całego terytorium, w którego programie rozwoju gospodarczego i społecznego powinny zostać ujęte. Jedynie rozwijając harmonijne interakcje między działalnością morską i lądową, można uzyskać pełne korzyści z niebieskiego wzrostu.

5.7 W rezultacie EKES proponuje, by na podstawie planu działania przekształcić strategię morską w obszarze Oceanu Atlantyckiego w strategię makroregionalną.

6. Zarządzanie

6.1 EKES wyraża ubolewanie, że w planie działania nieprecyzyjnie omawia się mechanizmy wdrożeniowe. W swej wcześniejszej opinii⁽⁷⁾ zaproponował system wielopoziomowego sprawowania rządów, który gwarantuje udział wszystkich podmiotów.

6.2 Finansowanie planu działania z różnych funduszy strukturalnych, a także europejskich funduszy inwestycyjnych i zarządzanych bezpośrednio przez Komisję funduszy związanych z polityką europejską wymaga intensywnej koordynacji między Komisją oraz władzami lokalnymi i regionalnymi.

6.3 Opracowanie planu działania po posiedzeniach forum atlantyckiego było pilotowane przez grupę zarządzającą i grupę sterującą, które składają się z przedstawicieli pięciu państw członkowskich leżących nad Oceanem Atlantyckim oraz instytucji europejskich. Udział regionów leżących nad Oceanem Atlantyckim miał miejsce za pośrednictwem grupy sterującej i poprzez status obserwatorów, a podmiotów gospodarczych i społecznych – za pośrednictwem Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego. Udział podmiotów społeczno-gospodarczych z obszaru Oceanu Atlantyckiego był bardzo liczny i entuzjastyczny zarówno podczas pięciu konferencji, jak i konsultacji.

6.4 EKES ubolewa, że Komisja zakończyła działalność forum atlantyckiego po przyjęciu planu działania i nie przedłużyła jej na cały okres obowiązywania strategii, do 2020 r.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 229 z 31.7.2012, s. 24.

⁽⁷⁾ Tamże.

6.5 EKES uważa, że niezbędne jest utrzymanie takiego wsparcia i uczestnictwa, jakie widać było podczas forum atlantyckiego, tak by wszystkie zainteresowane strony (regiony, sektor prywatny i społeczeństwo obywatelskie) były nadal angażowane na etapie wdrażania, monitorowania i oceny.

6.6 System zarządzania ma kluczowe znaczenie. Dlatego też EKES wyraża ubolewanie, że w planie działania poświęca się tej kwestii jedynie niewielki punkt pod tytułem „Wsparcie”, w którym niejasno proponuje się ustanowienie „mechanizmu wdrażania”, a na późniejszy termin odkłada się kwestię jego składu i funkcji.

6.7 Zasada „trzech nie” jest sprzeczna z ustanowieniem nowych struktur administracyjnych, lecz nie uniemożliwia stworzenia systemu wielopoziomowego sprawowania rządów o charakterze partycypacyjnym, podobnego do tych, które stworzono w odniesieniu do strategii dla regionu Morza Bałtyckiego i regionu Dunaju.

6.8 EKES proponuje, by wprowadzono prawdziwy system wielopoziomowego sprawowania rządów oparty na partycypacji, który stanowiłby pogłębienie podejścia oddolnego i umożliwiałby państwom członkowskim, instytucjom europejskim, samorządom lokalnym i regionalnym, a także sektorowi prywatnemu i społeczeństwu obywatelskiemu w obszarze Oceanu Atlantyckiego pilotowanie procesu realizacji planu działania oraz dzielenie się swą bezpośrednią wiedzą na temat obszaru lokalnego.

6.9 EKES uważa, że niezbędny jest udział regionów w zarządzaniu strategią w obszarze Oceanu Atlantyckiego. Mieszkańcy europejskich regionów położonych nad Oceanem Atlantyckim są świadomi, że morze jest nieodłączną częścią ich stylu życia. Na szczeblu politycznym wiele z tych regionów posiada szerokie kompetencje w zakresie opracowywania i realizacji strategii i polityk sektorowych związanych z działalnością morską, a także działalnością stref przybrzeżnych.

6.10 Podmioty gospodarcze i społeczne tych regionów są głównymi zainteresowanymi, a także uczestniczą w rozwoju gospodarczym i tworzeniu miejsc pracy w niebieskiej gospodarce. Dysponują wiedzą i instytucjami działającymi w terenie.

6.11 Komitet proponuje, by – utrzymując działalność forum atlantyckiego – organizowano okresowo konferencje zainteresowanych stron w celu wsparcia działań i programów związanych ze strategią, oceny ich wdrażania i zmobilizowania wszystkich podmiotów politycznych, gospodarczych i społecznych.

6.12 EKES proponuje również uwypuklić europejski charakter strategii, który sprawia, że niezbędne jest zagwarantowanie w strukturach zarządzania udziału instytucji

europejskich: Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów. Komisja odgrywa kluczową rolę, pobudzając do działania, pełniąc funkcję wspomagającą i pomagając w zaangażowaniu zainteresowanych stron. Musi ona dysponować odpowiednimi środkami.

6.13 Komitet proponuje, by zagwarantowano udział sieci atlantyckich: Komisji Łuku Atlantyckiego władz regionalnych, atlantyckiej sieci transnarodowej podmiotów gospodarczych i społecznych oraz Konferencji Miast Łuku Atlantyckiego. Wymienione sieci odgrywają decydującą rolę, zachęcając wszystkie podmioty do zaangażowania, i wnoszą dużą europejską wartość dodaną. Są zakorzenione w obszarze lokalnym, mają spore doświadczenie z zakresu współpracy i głęboką wiedzę na temat obszaru Oceanu Atlantyckiego, jego problemów i podmiotów. Ich uczestnictwo we wdrażaniu strategii gwarantuje przyjęcie podejścia transnarodowego, wielopoziomowego i międzysektorowego. Stanowią one również ogniwo łączące z realiami, potencjałem i potrzebami obszarów położonych nad Oceanem Atlantyckim, które są częstokroć oddalone od stolic państw członkowskich.

7. Finansowanie

7.1 EKES nalega, by państwa członkowskie i Komisja Europejska uwzględniły priorytety regionów leżących nad Oceanem Atlantyckim w układach o stowarzyszeniu na lata 2014–2020 w sprawie funduszy strukturalnych i europejskich funduszy inwestycyjnych.

7.2 Komisja powinna uznać cele planu działania za priorytet zarządzanych przez nią bezpośrednio funduszy, takich jak program „Horyzont 2020”, LIFE+, COSME i Europejski Fundusz Morski i Rybacki.

7.3 Współpraca na szczeblu transgranicznym i transnarodowym ma zasadnicze znaczenie dla wdrażania strategii ze względu na swą europejską wartość dodaną oraz zdolność stawienia czoła wyzwaniom obszaru Oceanu Atlantyckiego w lepszych warunkach niż czyniłyby to pojedyncze państwa członkowskie. Plan działania ma większą wartość dodaną właśnie w ramach tej współpracy, która wymaga przyjęcia podejścia europejskiego.

7.4 Zważywszy, że nie zostanie zapewniony specjalny budżet, Komisja, państwa członkowskie i regiony zarządzające programami muszą działać w spójny i komplementarny sposób.

7.5 Komitet uważa, że te działania publiczne ułatwią realizację inwestycji i inicjatyw prywatnych. Współpraca z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym ma kluczowe znaczenie, w związku z czym musi on aktywnie uczestniczyć w strategii.

Bruksela, 18 września 2013 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego

Henri MALOSSE